

Instrukcja EclipseCrossword

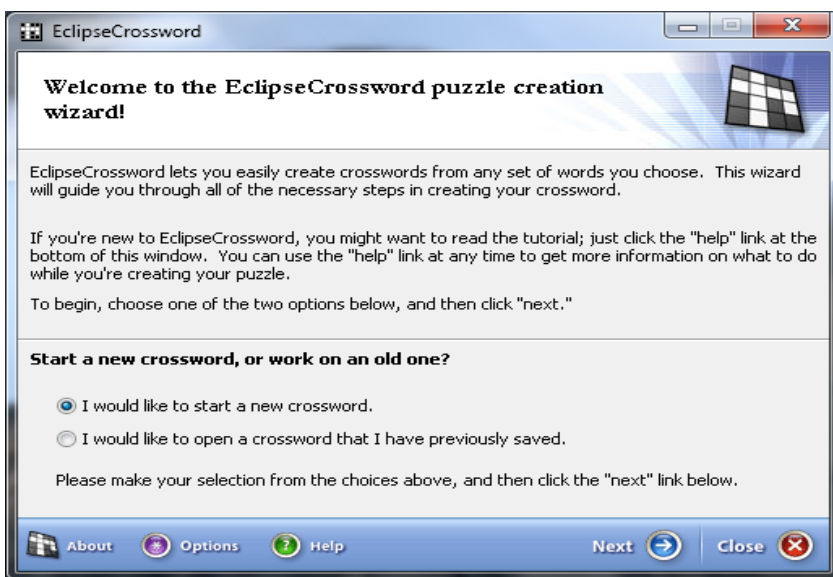
Opracowanie:

Waldemar Zaborski - nauczyciel konsultant
ds. nauczania techniki, wychowania
komunikacyjnego i edukacji dla
bezpieczeństwa

Chciałbym Państwu zarekomendować prosty program do tworzenia interaktywnych krzyżówek zapisanych w postaci jednoplikowej witryny internetowej do zastosowania we wspomaganiu zdalnej edukacji.

Aby skorzystać z darmowej aplikacji **EclipseCrossword**, należy najpierw zainstalować ją na swoim komputerze. Jest to niewielki program, który można pobrać z Internetu. Służy do budowania interaktywnych krzyżówek. Dzięki takiej formie sprawdzania wiedzy uczniowie mogą więcej, lepiej i szybciej zapamiętać. Ta forma pracy przydaje się również do wszelkiego rodzaju powtórek i podsumowań.

Nie ukrywam, że nauczyciel powinien wykazać się dużą wyobraźnią w tworzeniu materiału dla uczniów. **Okno tytułowe**, wyświetlające się po zainstalowaniu i po otwarciu programu, wygląda następująco:

Jego jedyną wadą, a może i zaletą, jest to, że nie istnieje polska wersja językowa. Interfejs obsługi jest na tyle prosty i intuicyjny, że nie powinno być żadnych problemów ze zbudowaniem krzyżówki. Wystarczy tylko pomysł, zbiór słów kluczowych (haseł) i ich wyjaśnień (podpowiedzi). Poniżej przedstawię okienka, które otwierają się po wciśnięciu poleceń zdefiniowanych na dolnym pasku.

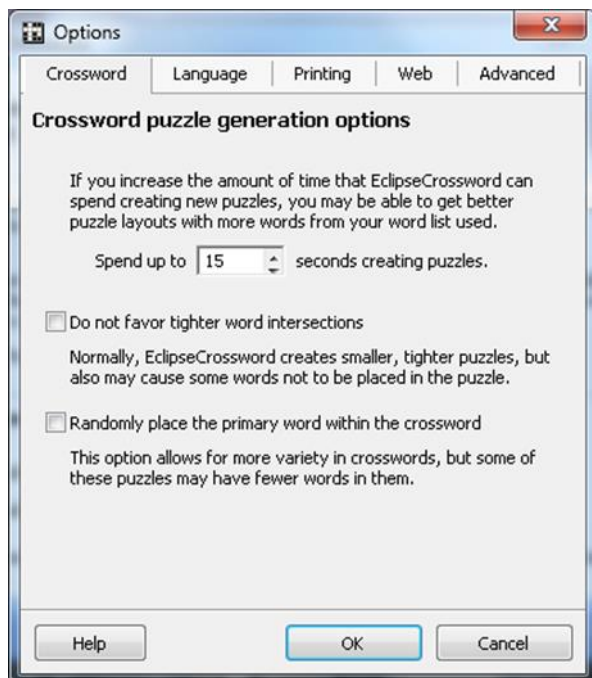

otwiera obraz z informacjami na temat wersji programu, adresu witryny itp.:

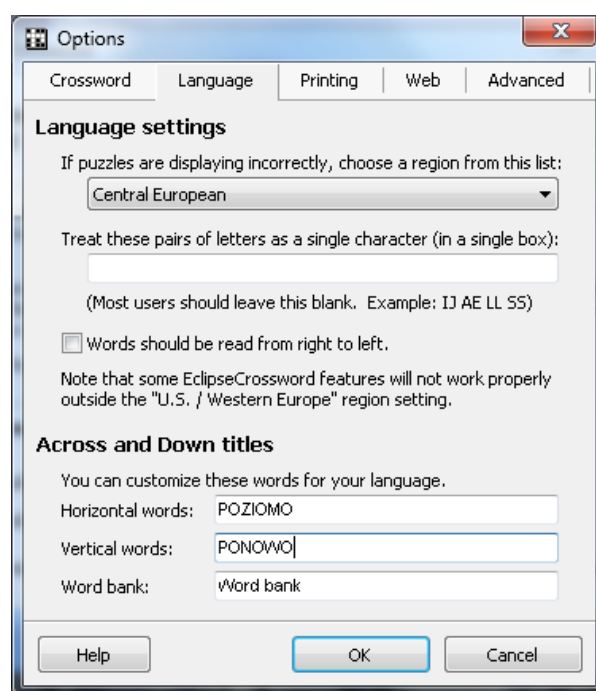
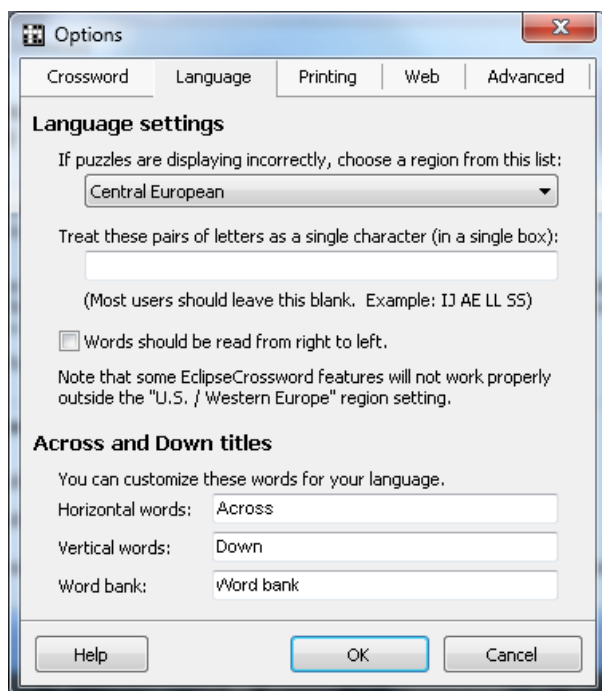

Przycisk otwiera okienko, w którym znajdziemy informacje np. na temat rozmiaru krzyżówki – tzn. liczby pól w układzie poziomym i pionowym (w tym przypadku ta wielkość wynosi 15).

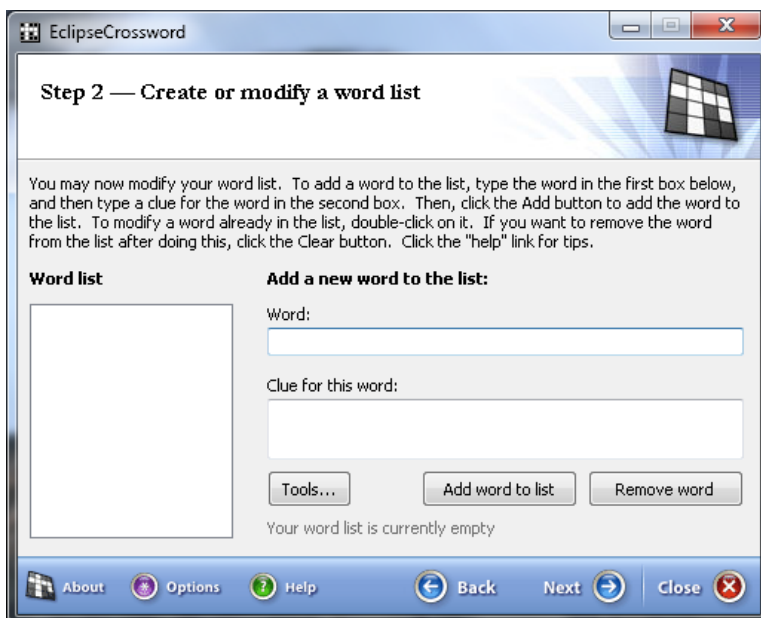
Kliknięcie w polecenie otworzy kolejne okno, które umożliwia wybór języka. Niestety brak jest polskiego, ale - korzystając z rozwijanego menu - możemy ustawić **Baltic** lub wybrać opcję **Central European**. Taki wybór pozwala stosować polskie znaki diakrytyczne.

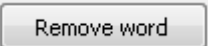
Zamienimy również dwa określenia w **Across and Down titles** – **Horizontal words**: wpisujemy słowo **POZIOMO**, a **Vertical words** – **PIONOWO**. Następnie klikamy w przycisk

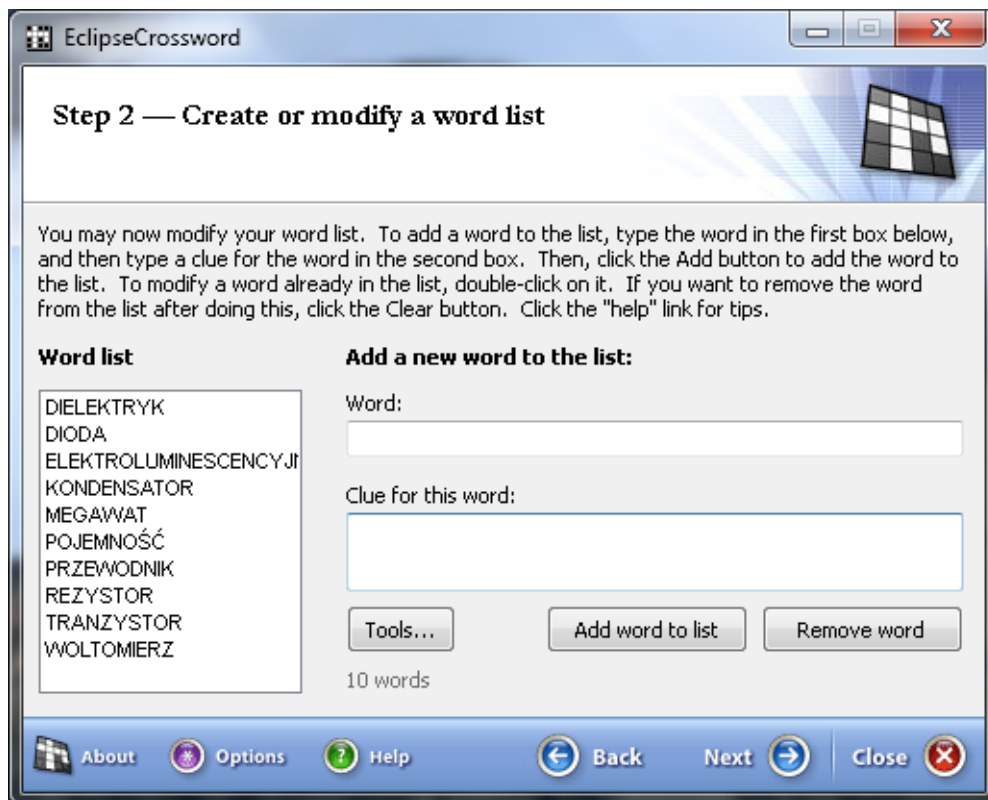
Jesteśmy w kroku 1 (Step 1) i za chwilę przystąpimy do budowania (kreowania) nowej krzyżówki. Najpierw należy jednak przygotować sobie hasła, które będą niezbędne do jej utworzenia oraz podpowiedzi naprowadzające uczniów na ich prawidłowe odgadnięcie. Naciskamy zatem przycisk i przechodzimy do tworzenia krzyżówki.

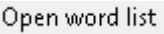
Jesteśmy w kroku 2 (Step 2) – kreujemy i modyfikujemy listę słów (hasła) do odgadnięcia. W puste pole pod słowem **Word** wpisujemy hasła do rozszyfrowania. Natomiast w polu **Clue for this word** dokonujemy opisu listy poszczególnych słów, aby naprowadzić uczniów na ich rozwiązanie. Każde słowo kluczowe wpisujemy osobno, a do niego wyjaśnienie

i przyciskamy opcję . Po dodaniu wszystkich słów i opisów możemy jeszcze raz przeanalizować wybrany zasób i dokonać uzupełnienia lub usunąć zaznaczone hasło, korzystając z polecenia .

Po wpisaniu listy wszystkich słów i wyjaśnień okno programu może wyglądać jak na poniższym rysunku:

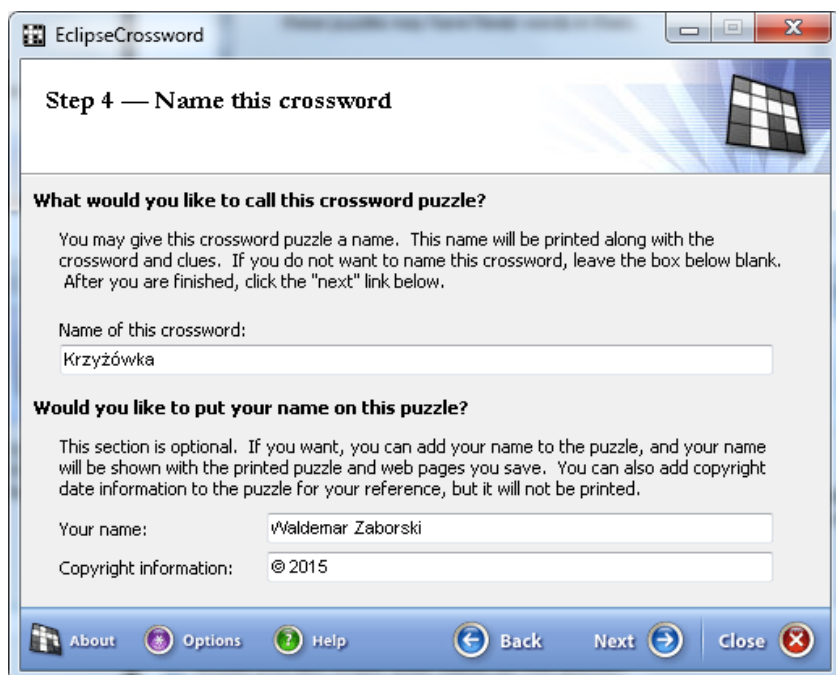
W tym okienku mamy jeszcze jedno określenie – (narzędzia), dzięki któremu możemy skorzystać z trzech dodatkowych poleceń:

1. – otwórz listę słów (hasła).
2. – zapisz listę utworzonych słów (hasła).
3. – wyczyść, usuń listę słów (hasła).

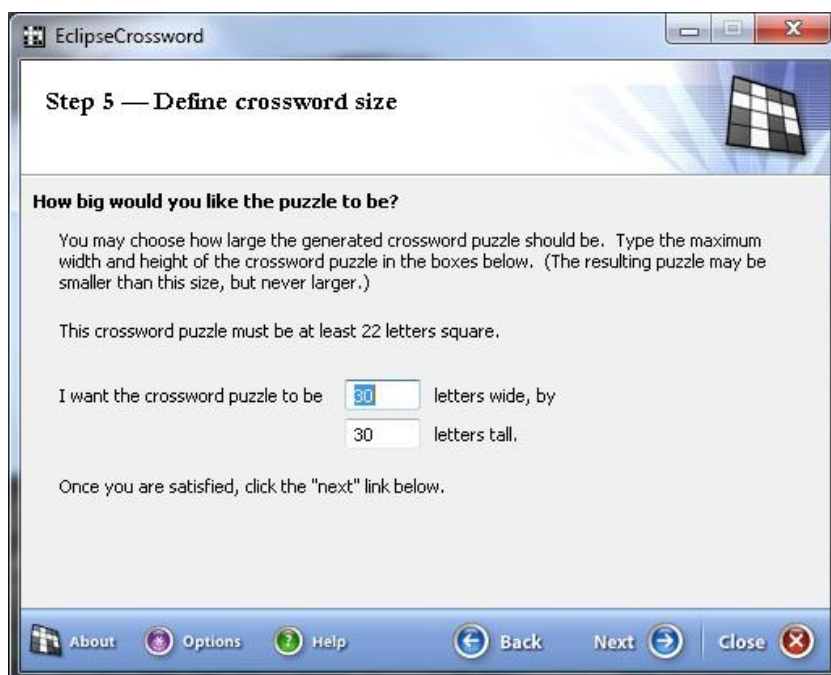
Przed wykonaniem ostatniego polecenia należy się dobrze zastanowić, **ponieważ nie ma możliwości cofnięcia i cała praca może pójść na marne**. Czas na zapisanie listy naszych słów, które mogą być niezwykle przydatne przy modyfikacji krzyżówek – wybieramy polecenie , opcję **Save word list** i zapisujemy utworzoną listę słów z wyjaśnieniami pod nazwą własną **Krzyżowka** (z reguły w nazwach plików nie powinno się używać polskich znaków diakrytycznych) i pamiętamy, w jakiej lokalizacji plik został zapisany. Gdy plik z listą słów jest zapisany, korzystamy z przycisku i przystępujemy do wykonania kolejnego kroku, w trakcie którego zdefiniujemy nazwę naszej krzyżówki oraz przypiszemy autorstwo. Będą to trzy kolejne pola, które trzeba będzie wypełnić danymi tekstowymi (można stosować polskie znaki diakrytyczne). Może to wyglądać następująco:

1. Name of this crossword: Krzyżówka - nazwa.
2. Your name: Waldemar Zaborski - dane autora.
3. Copyright information: © 2015 - prawa autorskie.

Pełne okienko z wpisanymi danymi wygląda tak jak na poniższym rysunku:

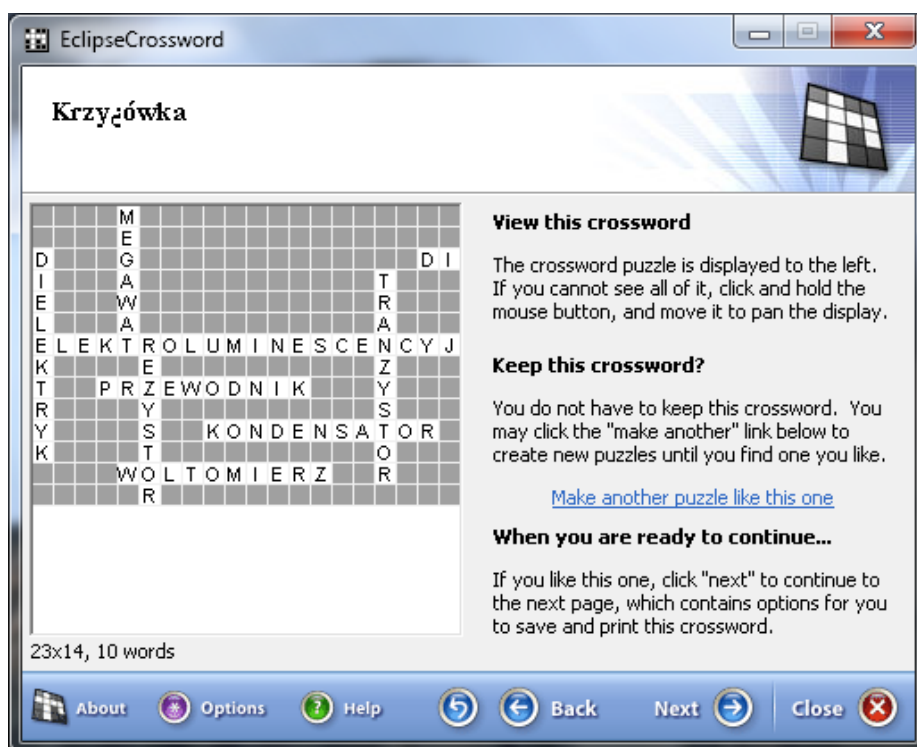
Po dokonaniu wszystkich wpisów klikamy w przycisk i przechodzimy do kroku piątego, w którym będziemy określać rozmiary krzyżówki - zarówno w pionie, jak w poziomie. W polach edycyjnych znajdziemy informację, z ilu liter składa się najdłuższe słowo (hasło). **W przypadku hasła składającego się z dwóch członów należy je wpisać jednym ciągiem, znaków bez spacji.**

Ponownie korzystamy z polecenia zbudowanej **Krzyżówki**.

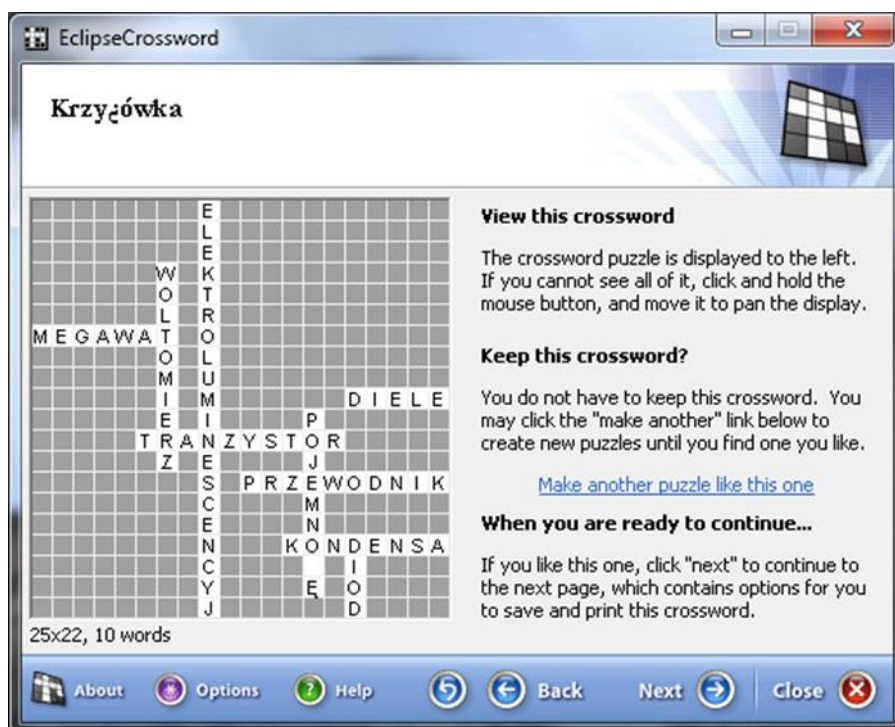
Mój wygląda tak:

i za chwilę na naszym ekranie pokaże się obraz

Jeśli taka postać nie odpowiada naszej potrzebie, korzystamy z niebiesko podświetlonego polecenia [Make another puzzle like this one](#).

W ten sposób aplikacja wykreuje nową formę krzyżówki, która w moim przypadku wygląda tak:

Jeżeli taki jej wygląd bardziej nam odpowiada, przyciskamy [Next](#) , a jeśli nie - korzystamy z przycisku [Make another puzzle like this one](#).

W powyższym okienku wybieramy polecenie [Save crossword](#) i zapisujemy dokument. Ta opcja pozwala nam zapisać go w taki sposób, by można go było edytować w odpowiednim czasie. W moim przypadku zapisu dokonałem w folderze w folderze [Dokumenty](#)

Obrazy obu plików przedstawiają się następująco:

Ikona po lewej stronie przedstawia postać zapisanej krzyżówki, a ta po prawej jest listą słów z możliwością ich edytowania i dokonywania poprawek lub uzupełnień. Obie mają taką samą nazwę, ale różnią się rozszerzeniami.

Krzyżówkę można również wydrukować. Aby to zrobić, należy wybrać polecenie

Print crossword

Answer key	Empty puzzle
☒ Puzzle grid with answers	☒ Empty puzzle grid
☐ List of clues with answers	☐ Word bank
	☒ Clues

Następnie klikamy w polecenie [Print everything checked above](#). Zostaną wydrukowane dwie krzyżówki – pierwsza z wpisanymi hasłami, a druga z hasłami do rozszyfrowania, zdefiniowanymi jako **Poziome** i **Pionowe** oraz z oznaczeniami cyfrowymi. Uwaga, mogą wystąpić problemy z polskimi znakami podczas używania systemu Windows 7 i 8.

Krzyżówkę można również zapisać jako stronę internetową. W tym celu wybieramy zakładkę

Save as a web page, a następnie [Interactive with JavaScript](#).

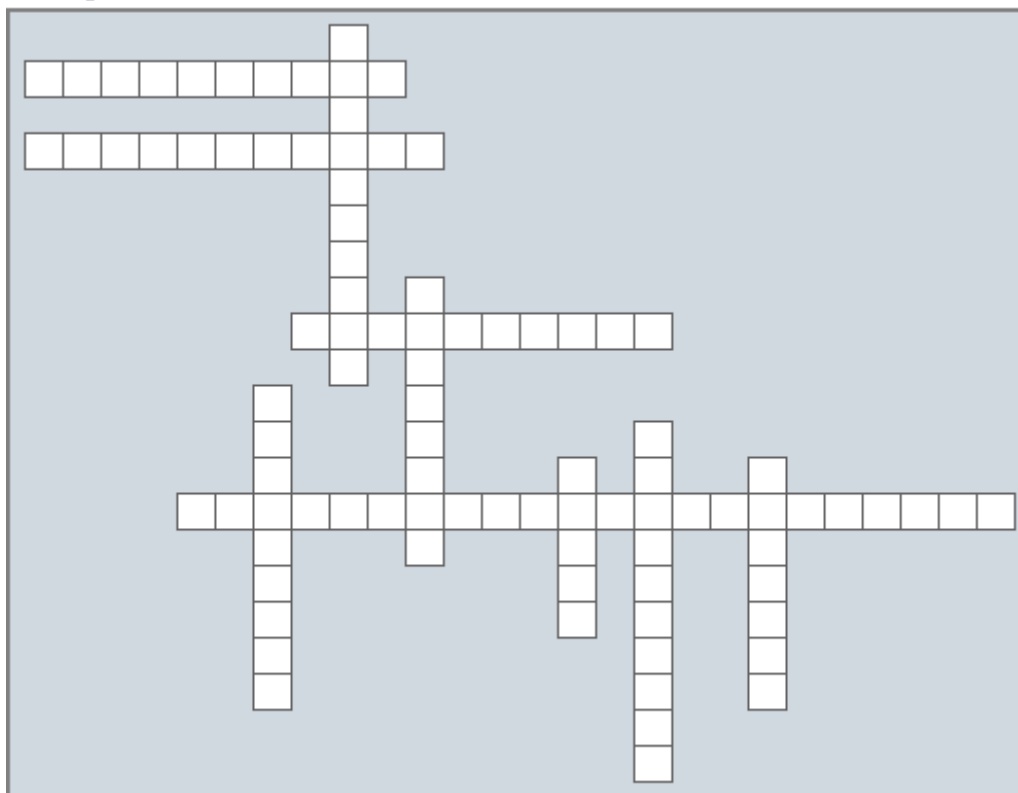
W ten sposób dokument zostanie zapisany jako jednoplikowa strona internetowa z koniecznością otwarcia jej przez przeglądarkę internetową.

tak wygląda ikona pliku zapisanego

w przeglądarce Google Chrome jako interaktywna strona internetowa do wypełnienia na ekranie komputera, a po edycji jak poniżej. Nie powinny już wystąpić problemy z brakiem polskich znaków diakrytycznych. Dzięki tym opcjom możemy utworzyć wiele krzyżówek o różnym stopniu trudności - liczbie haseł, zakresie itp. Dla każdego ucznia możemy więc wygenerować krzyżówkę składającą się z tych samych haseł, ale inaczej rozmieszczonych.

Krzyżowka

Check puzzle

Kliknięcie w pierwsze hasło do odgadnięcia otwiera pewną formę podpowiedzi (wyjaśnienia)

Down, 7 letters.
Ma milion Watów.

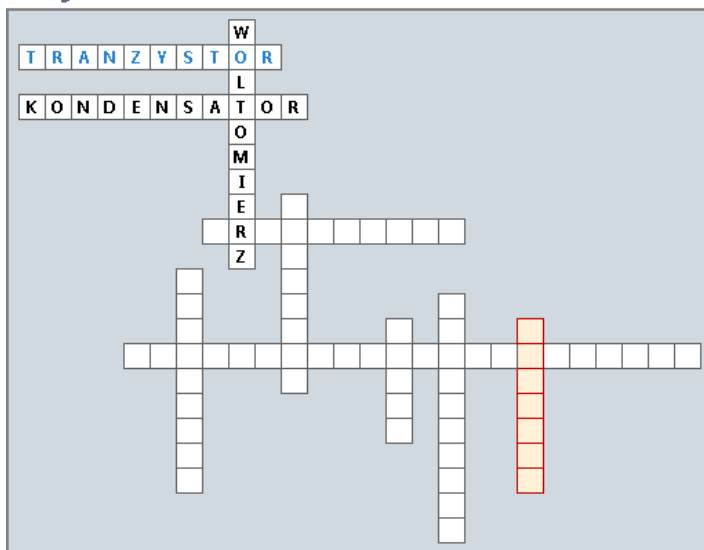
Check puzzle

Nad hasłem podana jest liczba liter, z których składa się odpowiedź. W pustym polu (poniżej) należy wpisać hasło i kliknąć w przycisk . Po uzupełnieniu wszystkich haseł klikamy w przycisk , aby sprawdzić poprawność rozwiązania zadania. Użycie przycisku spowoduje zamknięcie okna z wyjaśnieniem do hasła.

Tak utworzona krzyżówka nie jest doskonała, ponieważ jest jeszcze jeden przycisk , na który zwykle nikt nie zwraca uwagi, lecz uczniowie szybko go zauważą i skrzętnie skorzystają z możliwości podpowiedzi.

Krzyzowka

Check puzzle

EclipseCrossword © 2000-2013

Down, 7 letters.

Ma milion Watów.

Hasła rozwiązane samodzielnie wpisywane są czcionką koloru czarnego, natomiast te z podpowiedzią - kolorem niebieskim. Litery wpisane błędnie zostaną zaznaczone czcionką koloru czerwonego (jak na powyższym rysunku).

Tę osobliwą niedogodność można w łatwy sposób usunąć, edytując źródło witryny internetowej w HTML-u. W tym celu należy obejrzeć krótki film instruktażowy pt. **Usuwanie solve z krzyżowki**.

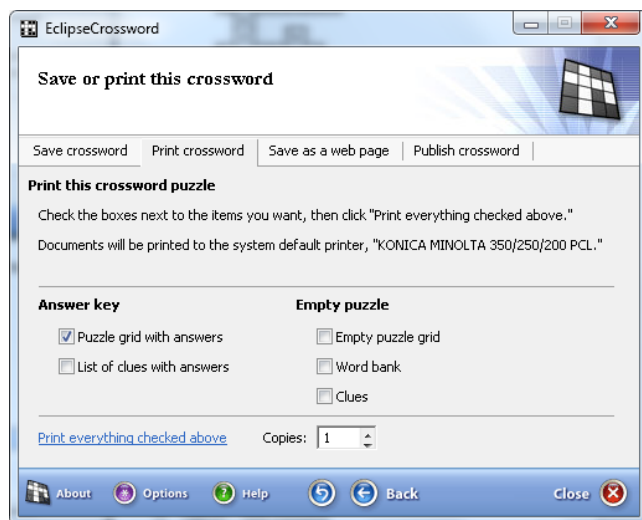
Usuwamy określenie i wprowadzamy nieedytowalny przycisk .
W końcowej fazie realizacji zadania powinniśmy mieć trzy pliki z różnymi postaciami naszej **Krzyżowki**

Tak przygotowaną **Krzyżówkę** można wydrukować. Aby jednak nie wydrukować wszystkiego (rozwiązanej krzyżówki ze słowami kluczowymi oraz wyjaśnieniami), należy wykonać następujące czynności, ukazane na poniższych obrazkach:

W pierwszym przypadku, przy zaznaczonej opcji **Puzzle grid with answers** wydrukowana zostanie rozwiązana krzyżówka.

W drugim przypadku, przy zaznaczonej opcji **List of clues with answers** wydrukowana zostanie lista słów kluczowych z wyjaśnieniami

Crossword puzzle

Kolejny przypadek wydruku to zaznaczona opcja **Empty puzzle grid**, która pozwala na wydrukowanie samej **Krzyżówki** z ponumerowanymi polami, ale bez wyjaśnień.

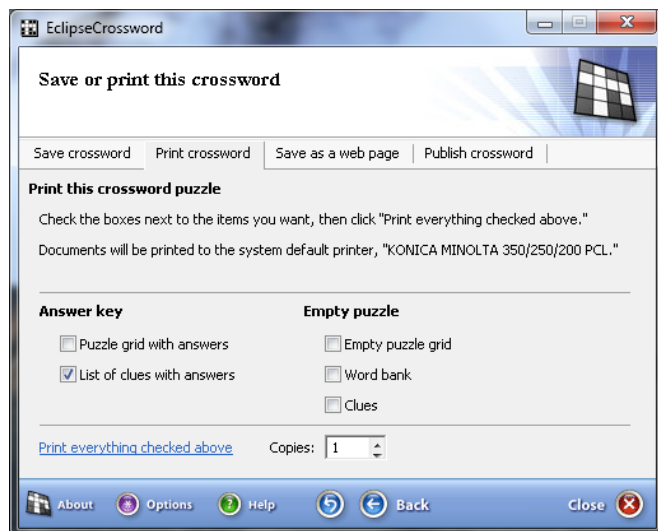
Crossword puzzle

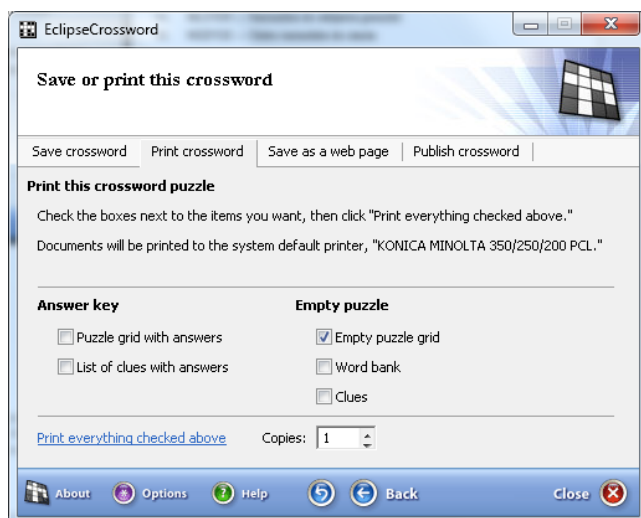
POZIOMO

1. FUNDAMENTY — Na nich buduje się dom
4. PROJEKT — Z niego dowiemy się jak zbudować dom
6. MASZYNA — Ułatwia pracę ludzka
8. TACZKA — Jednokolowy wózek używany na budowie
12. TEKSTURA — Rodzaj papieru
13. FABRYKA — Zakład przemysłowy
14. MLOTEK — Narzędzie do wbijania gwoździ
15. NOZYCE — Ostrych narzędzie do cięcia

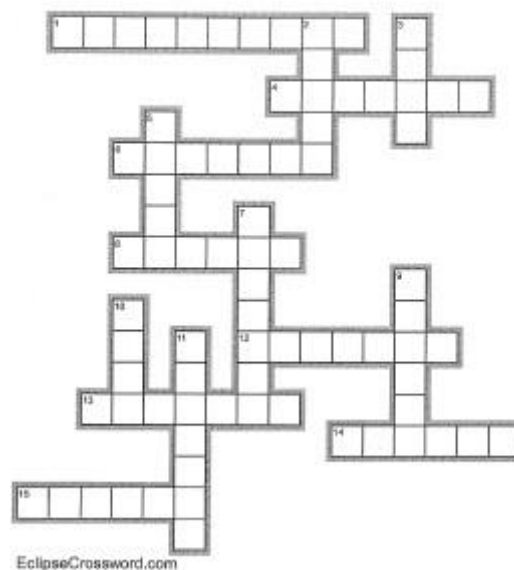
PONOWO

2. TERMA — Elektryczny grzejnik wody
3. KLEJ — Substancja do łączenia materiałów
5. FARBA — Materiał do malowania
7. WKRETAK — Inaczej śrubokręt
9. WERTLO — Wykonasz nim otwór o odpowiedniej średnicy
10. PILA — Przetniesz nią deskę
11. CYRKIEL — Czym rysujemy koła

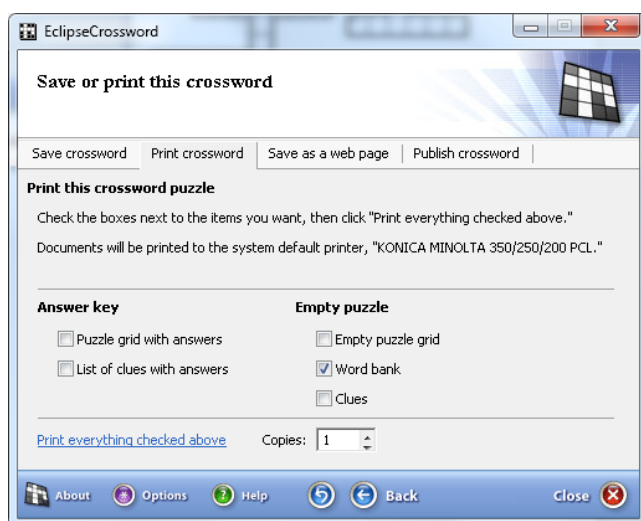

Crossword puzzle

Zaznaczona opcja wydruku **Word bank** pozwoli na wydruk tylko samych słów kluczowych, z których zbudowana jest **Krzyżówka**, bez określenia, gdzie się one znajdują.

Crossword puzzle

Word bank

CYRKIEL FABRYKA FARBA FUNDAMENTY KLEJ MASZYNA MŁOTEK NOZYCE PILA
PROJEKT TACZKA TEKSTURA TERMA WERTLO WKRETAK

Ostatnia z możliwości zaznaczenia - opcja **Clues** pozwoli na wydruk wyjaśnień (podpowiedzi) do poprzednio wydrukowanych słów kluczowych, ale w układzie **POZIOMO** i **PIONOWO**, z odpowiednią numeracją.

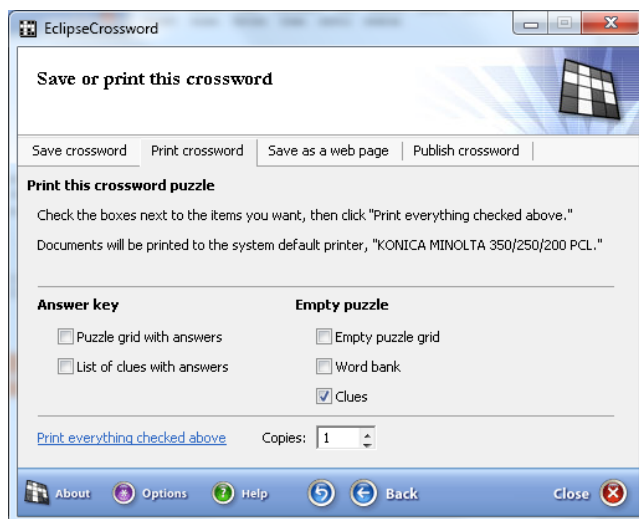
Crossword puzzle

POZIOMO

1. Na nich buduje się dom
4. Z niego dowiemy się jak zbudować dom
6. Ułatwia pracę ludzka
8. Jednokolowy wózek używany na budowie
12. Rodzaj papieru
13. Zakład przemysłowy
14. Narzędzie do wbijania gwoździ
15. Ostre narzędzie do cięcia

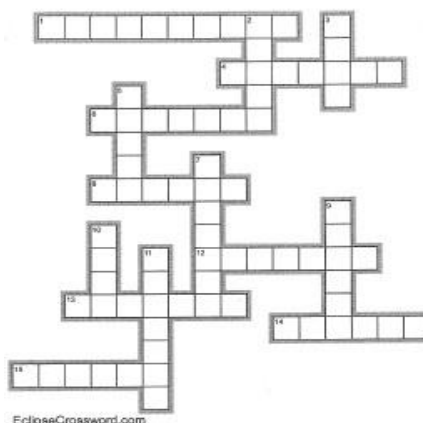
PONOWO

2. Elektryczny grzejnik wody
3. Substancja do łączenia materiałów
5. Materiał do malowania
7. Inaczej snubokret
9. Wykonasz nim otwór o odpowiedniej średnicy
10. Przetnieś nią deskę
11. Czym rysujemy koła

Dopiero opcje zaznaczenia wydruku **Empty puzzle grid** oraz **Clues** pozwalają na optymalny wydruk **Krzyżówki** do rozwiązyania przez ucznia. Na wydruku znajdzie się pusta **Krzyżówka** z wyjaśnieniami (podpowiedziami) umieszczonymi poniżej.

Crossword puzzle

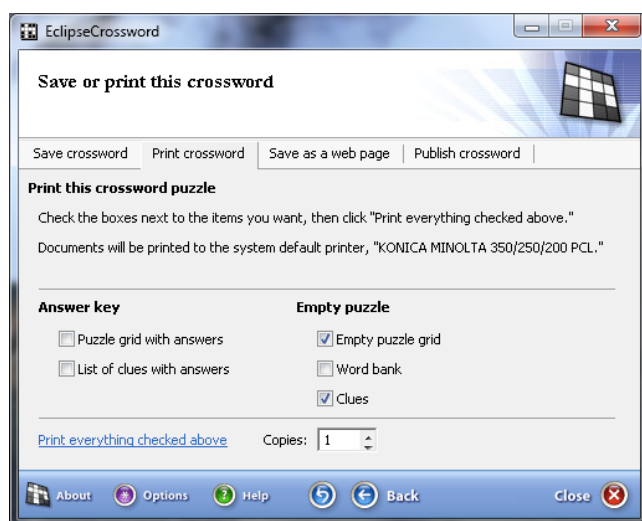

POZIOMO

1. Na nich buduje się dom
4. Z niego dowiemy się jak zbudować dom
6. Ułatwia pracę ludzka
8. Jednokolowy wózek używany na budowie
12. Rodzaj papieru
13. Zakład przemysłowy
14. Narzędzie do wbijania gwoździ
15. Ostre narzędzie do cięcia

PONOWO

2. Elektryczny grzejnik wody
3. Substancja do łączenia materiałów
5. Materiał do malowania
7. Inaczej snubokret
9. Wykonasz nim otwór o odpowiedniej średnicy
10. Przetnieś nią deskę
11. Czym rysujemy koła

Można też stosować wiele innych konfiguracji wydruku, które pozwalają na wydruk np. całej rozwiązanej **Krzyżówki** ze słowami kluczowymi, obok których umieszczone są wyjaśnienia

w odpowiednim porządku **POZIOMO** i **PIONOWO**.

Aplikacja ta stwarza również możliwość opracowania krzyżówki dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych – dla nich również możemy sporządzić wydruk pustej krzyżówki, poniżej której znajdują się słowa kluczowe umieszczone w przypadkowej kolejności.

Jeszcze niżej, ale na tej samej stronie umieszczone zostaną w układzie POZIOMYM i PIONOWYM ponumerowane wyjaśnienia (podpowiedzi). Uczeń wykona wówczas taką samą pracę jak inni, ale będzie miał więcej danych – dzięki temu też osiągnie sukces.

Warto zaznaczyć, że dla każdego ucznia - zwłaszcza pracującego bez używania sprzętu komputerowego - możemy przygotować inną krzyżówkę z tymi samymi hasłami, w innej konfiguracji. Będzie to nas kosztowało trochę więcej pracy, ale przynajmniej zyskamy na pewności, że uczniowie nie będą sobie przeszkadzać oraz podpowiadać.

Mam nadzieję, że po pierwszych ćwiczeniach często będą Państwo korzystać z tej ciekawej formy sprawdzenia wiedzy uczniów – może również uda się ich zachęcić do samodzielnego budowania bazy słów kluczowych lub przygotowania krzyżówek dla koleżanek i kolegów z odpowiedniej partii przerobionego materiału (samemu można wówczas wiele się nauczyć i przy okazji powtórzyć), dzięki którym łatwiej będzie również kojarzyć znaczenie, powtarzać i jednocześnie utrwać materiał.

Można również zastosować rozwiązanie, w którym uczniowie jednej klasy przygotowują pod kierunkiem nauczyciela krzyżówkę dla koleżanek i kolegów z innej klasy na tym samym poziomie nauczania.

Życzę wszystkim przyjemnej pracy i wielu ciekawych pomysłów zrealizowanych z pożytkiem dla uczniów.